AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag. Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling. Voor het Buitenland per jaar fl. 10,— Afzonderlijke nummers fl. 0.15. Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra. Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti. Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja. Un numero sol fl. 0,15. Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 28 Mei.

„Kom o heilige Geest!"

De Kerk herdenkt morgen weder de vervulling van de belofte des Zaligmakers, voordat Hij verheerlijkt ten Hemel opsteeg. Immers, Zijn leerlingen, diep bedroefd over de aanstaande scheiding van den Meester, die hen voor goed ging verlaten, had Hij bemoedigd, versterkt door hun te beloven de komst van den Trooster, van den H. Geest, die in hunne zielen zou voltooien wat daarvan voor de hun opgedragen zending nog ontbrak. Zij bezaten weliswaar het geloof in Hem, zij stelden vertrouwen in Hem, zij hadden Hem lief, maar dat alles miste nog vastheid en den drang tot daden; het haperde hun nog aan geloofsmoed, aan offervaardigheid, tot den dood.

Dat wonder, die wedergeboorte der ziel, voor de eerste maal op het christelijke Pinksterfeest in de Apostelen gewrocht, heeft zich in den loop der eeuwen in een eindelooze reeks herhaald in de millioenen en millioenen die den Christus beleden en van den H. Geest, door hen in diepen ootmoed en met levendig verlangen afgeroepen, vervuld waren. Wie zal ze tellen de ontzagelijke scharen van christenhelden en heldinnen, die voor hun geloof in den Christus als den Zoon van den levenden God kloek, onvervaard zijn opgekomen, in spijt van hoon en spot, in spijt van ontbering en gevangenschap, in spijt van marteling en dood; de ontzagelijke scharen van flauwen, wankelmoedigen, kleinen van hart, bedeesd voor elke uiting van godsdienstzin welke door anderen kon worden afgekeurd en bespot, slaven van het menschelijk opzicht, die door den H. Geest werden herschapen, en op hunne beurt trouwe, onvervaarde soldaten werden in den dienst van den God der Christenen. Maar ach, van den anderen kant hoe ontelbaar velen ook, die wel verre van te worden herschapen, integendeel meer en meer in ijver verflauwden, in onverschilligheid verzonken, en zelfs hun geloof geheel verloren, om zich werkdadig of passief bij het leger der vijanden van den Christus aan te sluiten en niet zelden, helaas, te haten, te vergruizen, te vervolgen wat ze eenmaal lief hadden als hun rijksten, hun zuiversten schat.

Allertreurigst zijn de ervaringen onder dit opzicht in onze dagen in katholieke Landen opgedaan. Met name in Frankrijk, voor de zooveelste maal — en thans niet in een uitbarsting, maar met overleg, met stelselmatigheid, naar de plannen der Vrijmetselarij — den godsdienst vervolgend en onderdrukkend, scholen ontkerstenend, kloosterlingen verjagend, bisschoppen en priesters de wet stellend, gasthuizen beroovend van de engelen der dienende liefde, den Christus uit de gerechtszalen verbannende, — offerend aan de goden van den dag, aan de menschelijke rede, verstoken van het Licht, dat afstraalt van den H. Geest, rondtastend in het duister; aan den tot waanzin groeienden eigenwaan, aan het zingenot, als hoogste doel van het leven. Zeker, het katholieke geloof is in Frankrijk nog volstrekt niet dood, de H. Geest werkt er Zijne wondergaven nog in velen uit in de meest bewonderenswaardige deugden, en de gloed van geloof en liefde opvlammend uit de harten, is een eerherstel aan den Almachtige, dat ongetwijfeld verzoenende werking heeft; maar toch meer en meer glijdt het Fransche volk de helling af naar ongeloof en zedenbederf, meer en meer ziet het zich overgeleverd aan leiders *sans Dieu ni maître*, zonder God en zonder meester. En met bezorgdheid vraagt de Christen zich af, welke ontzettende beproevingen Frankrijk nog te wachten staan, — voordat het zich weer zal afkeeren van de verderfelijke wegen, die het heeft ingeslagen.

Doch niet alleen in Frankrijk, overal, waarheen men in Europa ook den blik richte, wast voortdurend de stroom van het ongeloof, terwijl tal van zich nog geloovig noemenden aangaande godsdienstzaken een zoo groote lauwheid aan den dag leggen, dat, wat betreft den invloed die van hen uitgaat, vervolging schier verkieslijk zou zijn. Dit toch werkt zuiverend, prikkelt hen tot manifestaties van hun geloof, tot actie, tot krachtige verdediging van de hoogste goederen, die men hun ontrooven wil; lauwheid, lakscheid, onverschilligheid werken aanstekend, verlammend, als gifdampen, opstijgend uit een moeras.

Inderdaad, de kleinmoedige heeft alle reden om uit te roepen; „Heer, red ons, wij vergaan!" maar wie een terugblik in de wereldhistorie werpt, wie daar met onuitwischbare letteren ziet geboekstaafd toestanden nog heel wat benarder dan die wij beleven, tijden, waarin de Hel werkelijk scheen te zullen overwinnen; wie weet door welk een zee van vervolgingen en bloed de Kerk haar steeds zegevierenden gang rustig heeft voortgezet en, eeuwig jong, weer schooner opbloeide dan ooit te voren, die vreest niet. Hij immers is overtuigd dat Christus' belofte, dat de poorten der hel Zijne Kerk niet zullen overweldigen, niet zal beschaamd worden; dat de H. Geest eenmaal weder over de Hem vreemd geworden harten zal komen en ze reinigend en louterend zal herscheppen.

Ja, wij hebben stof te over om met erkentelijke vreugde op het schoone Pinksterfeest den Trooster te danken voor de zevenvoudige gaven, waarmede Hij zooveel geesten en harten in onze katholieke Maatschappij heeft verrijkt, en met blij vertrouwen te vragen versterking van ons geloof, van onze hoop, van onze liefde, ter bereiking van eigen heil en dat van anderen, in zoo breed mogelijken kring door ons woord, ons voorbeeld, onze hulp.— Kom, o heilige Geest!

De Blijde Gebeurtenis.

Niet zonder ontroering kan men in de bladen, deze week uit Nederland ontvangen, de talijke berichten lezen over de blijde geboorte van PRINSES JULIANA. Wat een geestdriftige vreugde overal! Wat heeft het Nederlandsche volk zijn dierbare Koninginne oprecht lief! Hoe hartelijk werd allerwege deel genomen in de buitengewone, nationale, blijde gebeurtenis. Nederland en Oranje zijn één; dat is weder opnieuw schitterend gebleken. Een enkel staaltje der geestdriftvolle vreugde mogen wij onzen geachten Lezers niet onthouden.

Den Haag heeft natuurlijk de voorkeur.

In en om het Paleis.

In den nacht van 27—28 April, van Dinsdag op Woensdag, werd de aandacht der beide Geneesheeren, DR. KOUWER en DR ROESSING reeds vele uren achtereen gevraagd door den buitengewonen toestand van Hare Majesteit.

In den morgen van Woensdag op een ongewoon uur begaf zich H. M. de Koningin Moeder naar het paleis van Hare Dochter, de Prins reed 's middags niet uit. De Bladen verspreidden in alle steden het blijde bericht, dat de geboorte van het Koningskind aanstaande was. Duizenden verdrongen zich in de straten der Residentie en hoopten zich op voor het Paleis. Buitenlandsche en Nederlandsche journalisten mochten zich in een der kamers van het Paleis vereenigen om geregelder op de hoogte van den toestand te blijven en daardoor meer in staat juiste berichten af te zenden.

Tegen den avond was het meer dan druk rondom het Paleis. Valsche berichten werden hier en daar verspreid.

Illuminaties werden reeds aan en vlaggen uitgestoken, militairen verschenen in groot tenue.

Helaas, te vroeg gejuicht.

De bevalling Harer Majesteit had een uiterst langzaam, maar zeer gunstig en geregeld verloop.

Om half elf werden de deuren van het Paleis gesloten en langzamerhand verspreidde zich de menigte.

De Journalisten bleven echter in het Paleis om daar den nacht te door waken om op het eerste bericht aan hun bladen te kunnen seinen.

Dien nacht kon H. M. de Koningin rustig slapen en Donderdagmorgen kon niets anders worden medegedeeld, dan dat de blijde verwachting bleef voortduren en alles een gunstig verloop had. Ook de Prins was tevreden, werd er bij gevoegd.

Er was dus geen reden tot ongerustheid, al bekroop de angst menig hart daar het zoo lang duurde.

De Koningin-Moeder had in het Koninklijk Paleis overnacht en bleef voortdurend in de nabijheid van Haar Kind.

Den geheelen Donderdag was het in de Residentie veel stiller en rustiger dan daags te voren. Slechts weinig menschen meer rondom het Paleis. Het was, alsof men begon te twijfelen, te vreezen, en de stilte van het Koninklijk Paleis benauwend werkte.

De Koningin-Moeder bleef onafgebroken bij Haar Kind en verliet Haar geen oogenblik.

Ook den nacht van Donderdag op Vrijdag bleven de Journalisten ten paleize.

Dien nacht heeft de Koningin nog eenige uren kunnen slapen, een lange rustpoos was ingetreden, en DR. KOUWER kon na twee uur in den nacht de verklaring afleggen dat de algemeene toestand van de Koningin het vermoeden op een geregelden voortgang der bevalling wettigde.

Toen tegen zes uur in den morgen van Vrijdag, 30 April, de Journalisten, doodmoe van meer dan 40 uren in spanning verkeerd te hebben, het Paleis verlangden te verlaten, werd hun aangezegd nog een oogenblik geduld te hebben; de groote gebeurtenis kon nu zeer spoedig worden verwacht.

„Werkelijk Hare Majesteit maakt het zoo goed als slechts wenschelijk geacht kan worden, de doktoren zijn tevreden". Meer kon de boodschapper niet meedeelen.

Weder een uur van spannend ongeduld. Tot de voetstappen weer naderden.

De Geboorte.

Een lakei, die de deur opende, en diezelfde boodschapper van straks in de deur opening en zoo trad hij binnen nog met dezelfde correcte zelfbeheersching, het gelaat moe en strak, en even wachtend vóór hij sprak.

Maar als hij de lippen zou openen om te spreken, daar beefde heel zijn mond, en stotterend trachtte hij zijn toon van koel-beleefde inlichting te herwinnen, terwijl hij sprak;

J'ai l'honneur......de vous faire kart...... que Sa Majesté la Reine...... a donné le jour à......

Maar toen in-eens nu geheel ongebonden in de eigen ontroering, om de woorden, die haast als snikken van zenuwachtige blijdschap geklonken hadden:

„Messieurs! c'est une princesse! Plotseling geloop, geren. Een livrei-knecht komt de binnenplaats overrennen. Volgt een hofdame. Elegant toilet, blootshoofds. Wat nu? Zij vallen haast op een dienstknecht, die van boven komt en hun toeroept: „Het is een Prinses"......een Prinses... eine Prinzessin......une Princesse...... a Princess...... klinkt het rondom.

Geboorte 7 uur 3 minuten en bovendien het eerste bulletin, geredigeerd door prof. Kouwer en dr. Roessingh: Hare Majesteit maakt het uitnemend.........

De hoofd-portier en z'n lakeien wisten nog van niets en zelfs in den rechtervleugel van het paleis was het nieuws nog niet doorgedrongen. Velen van het personeel sliepen nog. Maar met de medici en de zusters, waakten de Koningin-Moeder en de Prins. Prins Hendrik was tegen vijven op een veldbed in de nabijheid van H. M's. gewone slaapkamer-waar de geboortenis plaats greep — gaan rusten. Om 6 uur werd hij geroepen. De Koningin-Moeder verliet haar dochter geen oogenblik en toonde zich zelf uiterst kalm. Zonder dat eenig gerucht naar buiten op de gangen was doorgedrongen, was H. M. Koningin Wilhelmina om drie minuten over zeven Moeder geworden van een gezonde, flinke dochter.

De Prins is de eerste, die het nieuws komt mededeelen op de gang. De tranen in de oogen, holt hij naar beneden, roept slechts: een Prinses... Dat weergalmt door het oude, groote, stille paleis, van onder tot boven, dan plots wordt hij weer Koninklijke Hoogheid. [illegible], neemt hij de eerste felicitaties in ontvangst van H. M.'s adjudanten. De Koningin zelve verneemt het nieuws met een glimlach, sluit daarop de oogen, om haar heen is het rustig.

Zuster De Haan, belast met de verzorging van het Prinsesje, doet haar werk, de Koningin-Moeder assisteert persoonlijk. Niemand anders mag er bij. Prof. Kouwer toont zich verheugd op de gang, daar verneemt men, dat het 'n zeer voorspoedige bevalling was, zonder kunstmiddelen. Men waant zich niet meer in een paleis, aan een Hof, er is geen etiquette meer. Enkele momenten slechts. Hofmaarschalk graaf Van Bijlandt geeft zijn bevelen en weldra is het weer rustig, terwijl daar buiten de jubeltonen gaan weerklinken. H. M. is gezond, heeft rust noodig. De Prinses woog zeven pond. De Koningin-Moeder stond bij de weegschaal, zuster Persijn zit naast de Koningin te waken, zuster Van Diepen komt eerst vanmiddag zuster De Haan bij de verzorging van het Kindje assisteeren.

De gansche stad was in zenuwachtige beroering, Men rukte elkander de bladen en bulletins, die het heugelijk nieuws bevatten, uit de handen. Voor het paleis werd alle geestdrift op loffelijke wijze beteugeld en legde het publiek een van grooten eerbied getuigende stemming aan den dag. Men onthield zich van elke luidruchtige demonstratie. Ieders vraag was allereerst: Hoe is het met de Koningin en het kind? en de goede berichten daaromtrent schonken groote voldoening.

Zeer druk was het aan het Malieveld, waar de kanonnen stonden opgesteld voor de vreugdeschoten. Met geweldig gejuich werd het eerste schot door een groote menigte begroet.

Het Feestcomité liet door herauten te paard, begeleid door trompetters, met bazuingeschal de geboorte van de Oranjetelg verkondigen.

De herauten waren gekleed in oudhollandsch kostuum met dalmatike van oranje fluweel waarop geborduurd de wapens. De trompetters eveneens gekleed in oud-hollandsch kostuum, droegen in de rechterhand een bazuin, waaraan een vaandeltje bevestigd was, met gouden franje omzoomd. Van den rand van den vilten hoed kronkelt zich een breede oranjeveêr.

In het midden dier vaandels waren in goud en kleuren de wapens van H. M. de Koningin en van Z. K. H. den Prins der Nederlanden geborduurd, waaronder het „Je Maintiendrai" en het „Per aspera ad astra." Boven de beide wapens prijkte in gouddraad de koninklijke kroon. Het geheel was bewerkt op een Nassausch blauw fond, met goudgalon afgezet.

Het harnachement der paarden was met een en ander in harmonie.

De proclamatie luidde als volgt:

Ingezetenen!

Met groote vreugde maakt het Feestcomité de blijde boodschap bekend, dat Hare Majesteit de Koningin door Gods goedheid bevallen is van een

Prinses.

Geheel de burgerij van 's Gravenhage deelt van harte in de gevoelens van vreugde die dit heugelijk feit bij het Nederlandsche volk opwekt.

Dankbaar erkent het den zegen die aan het Koninklijk Huis en aan het Vaderland is geschonken.

Moge deze blijde gebeurtenis strekken tot versterking van den eeuwenouden band tusschen Nederland en Oranje.

Leve de Koningin!

Leve de jonge Prinses van Oranje!

Natuurlijk vonden deze kreten alom daverende instemming.

De publicatie was in oud-Hollandsche letters gedrukt op perkamenten rolpapier. Uit den rechterhoek van onderen hing een breed dubbel oranjelint af, saamverbonden door een groot zegellak.

Ten elf uur kwam de Tweede Kamer bijeen.

't Was zeer opgewekt in de Kamer en op de tribunes. Overal Oranje en blijde gezichten. En de eentonigheid was verre, al spraken allen dan ook over het zelfde.

Alle ministers — met uitzondering alleen van generaal Sabron, die eerst 1 Mei zijn bezigheden hervat — traden binnen en spoedig sprak minister Heemskerk onder ademlooze stilte als volgt:

Mijne Heeren!

Namens de Koningin heb ik de eer aan de Kamer mede te deelen, dat Hare Majesteit de Koningin heden om 6 uur 50 minuten voorspoedig bevallen is van een Prinses.

Het bulletin der geneesheeren, hetwelk in de Staatscourant verschijnt, luidt:

„'s Gravenhage, 30 April 1909.

Hare Majesteit de Koningin, die heden morgen om 6 uur 50 minuten van een dochter beviel, is naar omstandigheden zeer goed. Ook de jonggeboren Prinses is welvarend.

Prof. dr. B. J. KOUWER,

Dr. ROESSINGH".

Dat het mij vergund is dit heugelijk feit, voor ons vaderland van zoo onberekenbaar gewicht, aan de Kamer mede te deelen, is mij en de gansche Regeering een oorzaak van innige blijdschap en ootmoedigen dank. Moge het tot heil van het vaderland strekken! God zegene Hare Majesteit, de Koningin-Moeder en Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden!"

Met ingehouden blijdschap was deze korte rede uitgesproken, dat hoort zoo in ons Parlement, maar terstond daarna was alle stijfdeftigheid toch weer weg en daverde een driewerf hoera door de zaal.

Toen antwoordde de voorzitter,

als altijd wat langer van stof:

Mijne Heeren!

De Kamer zal met hartelijke deelneming de heuchelijke mededeeling der Regeering hebben ontvangen omtrent de voorspoedige bevalling van H. M. de Koningin van een Prinses. Zich levendig verblijdende over den zoolang verbeiden zegen aan het Koninklijk Gezin ten deel gevallen, door welken diens huiselijk geluk nog zoo zeer wordt vermeerderd en verhoogd, begroet de Kamer met vreugde de geboorte van een Vorstin uit het Koninklijk stamhuis, waardoor de banden tusschen volk en Vorstenhuis bestaande, voor eeuwen in hachelijke tijden gevestigd en hernieuwd, te vaster en te sterker zijn geworden.

Onze eerste gedachte is echter gewijd aan de Koninklijke Moeder en de bede rijst op uit ons hart, dat het aan God moge behagen Haar eerlang weder op te richten en de gelukkige getuige te doen zijn van de trouw en de verknochtheid van ons volk aan haar en Haar Kind.

Onder de wijze en liefdevolle leiding van die Koningin, die zelve van af een leeftijd waarop aan de meesten onzer de zorgen des levens nog slechts bij name bekend waren, met onafgebroken toewijding hare verheven taak heeft vervuld, en van die van haar Koninklijken Gemaal, wiens werkdadige belangstelling in alles wat het welzijn en den bloei van ons land kan doen stijgen, hem de warme aanhankelijkheid van zijne nieuwe landgenooten in klimmende mate verzekert; moge de jonggeboren Prinses voorspoedig opwassen, zich ontwikkelen en worden voorbereid tot de hooge roeping die Haar wellicht in den loop der tijden wacht. Geve alzoo de Almachtige, dat deze Oranjetelg, indien zij eenmaal — moge het eerst zijn in verwijderde toekomst — tot den troon harer vaderen mocht worden geroepen, moge zijn toegerust met al die gaven en eigenschappen van hoofd en van hart, die Haar alleen zullen kunnen in staat stellen om de duurzame liefde van haar Volk te bezitten, die ook door koningen niet wordt geërfd, maar verworven, en daardoor gesterkt onder hoogeren zegen overeenkomstig de traditiën van Haar geslacht, zich van de hooge doch zware plichten Haar alsdan opgelegd, tot heil van ons gemeenschappelijk Vaderland kwijten!"

Weer luide instemming op alle banken, waarna besloten werd, een adres van gelukwensch tot de Koningin te richten.

Huldiging van den Prins en de Koningin-Moeder

Tegen 4 uur onstond groote beweging onder de volksmenigte, die steeds tegenover het Koninklijk Paleis aangroeit en in vreugdestemming de gebeurtenissen van den dag bespreekt. Plots steeg uit haar midden gejuich op en zag men hoeden en zakdoeken zwaaien. Die spontane betooging gold den Prinsvader, die zich in een der vensters van de eerste verdieping vertoonde.

De manifestatie was recht hartelijk en bij het uiten van deze geestdrift gingen de gedachten zeker tot Haar die de oudervreugde met den Prins deelt.

Om 8 uur 's avonds stond voor het Paleis van H. M. de Koningin-Moeder een ontzaggelijke menschen-massa, geduldig de thuiskomst van H. M. af te wachten. En steeds worden die stroomen grooter. Het publiek verdringt zich met koortsachtig verlangen rondom het statig gebouw, waaruit een zee van licht straalt.

Stil is het onder de menigte. Weer staan ze te kijken de Hagenaars, maar nu niet zooals gisteren met angst en vreeze op het gelaat, maar met blikken die van stille groote vreugd getuigen,

Nu en dan ruischt het „Wien Neerlands bloed" en het „Wilhelmus" door de stil deinende takken van het Voorhout.

Telkens als er in de verte een rijtuig aanrolt rekken zich de halzen en jubelend gaat door deze groote menigte „daar is ze". Maar telkens is het loos alarm en de enthousiaste harten, die geduldig wachten om de Edele Vrouwe, die vandaag een der gelukkigste en zoo vurig verlangde dagen van haar leven viert een ovatie te brengen, om hun blije harten uit te jubelen, om een zichtbare getuigenis van hun trouw en liefde aan ons Vorstenhuis af te leggen, worden teleurgesteld.

Maar geduldig blijven zij wachten, vast van plan om daar te blijven wachten met 't zelfde geduld als ze den dag van heden afgewacht hebben.

Dan ruischt heel stil, nog ingehouden wachtend, maar op diepgevoeligen toon een der vaderlandsche liederen.

Zoo staan we nog om tien uur steeds in dezelfde houding, niet in staat om eenige beweging te maken.

't Wordt laat, 'k zou wel weg willen om mijn trein te halen, maar een verlangen houdt me aan mijn plaats gebonden, 'k wil hooren dit enthousiast hulde-betoon, dat losbreken van den echten Holandschen geestdrift, ik wilde meejubelen, meezingen de heerlijke vaderlandsche liederen.

Dan zwijgt de menigte weer......Een paar oude vrouwtjes achter me geven me door d'r gesprekken eenige afleiding.

„'t Moet zoo'n schoon koningkindje wezen", zeg 't grijze vrouwtje.

„Zoo," antwoordde 't ander en heur oogen schitteren van blijdschap......

„Ja," gaat de vertelster verder „'t weegt 7½ pond.

„Is 't waar," vraagt d' ander vol verbazing.

Plots staakt 't gesprek, uit de verte stijgen luide toejuichingen door de stille avondlucht,

„Daar is ze," jubelt de menigte, „daar is ze, en luide uit volle borst wordt „'t Wien Neerlandsch Bloed" aangeheven.

Op een drafje komt 't rijtuig aanrollen, de hoeden gaan omhoog, armen en zakdoeken zwaaien door de lucht en donderende hoera's begroeten de oude Vorstinne.

En als de edele gestalte langzaam de trappen opstijgt en zichtbaar aangedaan de groote menigte viendelijk toeknikt, worden de hoera's verdubbeld, jong en oud, klein en groot jubelt mee en brengen hulde aan de gelukkige Grootmoeder.

Dan verschijnt de edele gestalte voor het raam, knikkend en wuivend dankt Zij voor het grootsch hulde betoon van de duizenden menschen, die nog lang voortgaan met jubelen, en langzaam afzakken om in de overvolle straten der stad hun vreugde verder uit te galmen.

Muziekuitvoering.

s'Gravenhage 4 Mei.

Juichend en joelend, dansend en zingend, zijn ze opgegaan de Hagenaars, bij duizenden, ja bij tienduizenden, naar het oude paleis van wijlen Pins Willem van Oranje op den Kneuterdijk. de verzamelplaats voor de muziekuitvoering ter eere van de geboorte van Neerlands vorstenkind, georganiseerd door het Haagsche comité van volksfeesten.

Daar was tegen 8 uur al geen doorkomen meer aan. Er heerschte een drukte en bedrijvigheid, een vroolijke opgewondenheid, die toenam, naar mate het uur naderde waarop de betooging zou beginnen. Ze wilden niet gaan staan, de duizenden, maar ze moesten, want reeds kort na 8 uur begon de menigte zich in alle richtingen te zetten.

De politie-bereden en onbereden, begon met kracht en macht, de ruimte vrij te maken voor de zangers en muzikanten en voor de genoodigden Maar het scheen niet mogelijk. En het is ook niet gelukt. Van lijnen van geleidelijkheid" geen sprake op dezen avond. Opgepakt en nog eens opgepakt, stond de massa, die van terugdringen niet wilde weten en die ook niet terug kon, omdat het ruime Voorhout en de even ruime Kneuterdijk geen plaats meer liet voor allen die er een plaats wilden vinden.

Bovendien, — de Prins zou komen, Dat wist men. En aan Hem, wilde men een ovatie bereiden spontaan en hartelijk — overweldigend als het kon. Welnu, het is overweldigend geweest.

Zulk een enthusiasme, zulk een gejubel, zulk een gejuich — het moge dan banaal klinken — is eenvoudig onbeschrijfelijk.

Salvo's van gejuich klonken den Prins tegemoet toen hij door de opgepakte menigte uit de Hemelstraat kwam voorrijden.

Het „Leve de Prins" domineerde en het hield aan. Er kwam geen einde aan; terwijl de Prins daar stond de menigte toewuivend en dankend met de steek. Maar er moest stilte komen.

Luitenant Bouwman had, wat van den Directeur der Koninklijke Militaire Kapel niet anders te wachten was, militairement zijn troepen rond zich verzameld.

Hij beklom het „gestoelte der eere", tikte en het Wilhelmus van Nassau werd aangeheven. Prachtig klonk dat uit al die duizende monden, machtig en indrukwekkend.

En toen de laatste woorden nog zacht naklonken, toen had de Prins opnieuw de hulde in ontvangst te nemen van al die mannen en vrouwen die daar kwamen getuigen van hun liefde voor het Vorstenhuis.

Inmiddels trok de Prins zich in een der zalen van het Paleis terug, den burgemeester uitnoodigende binnen te komen. Het werd intusschen angstig de betoogers gade te slaan. De politie poogde het cordon vast te houden en dank zij de goede stemming onder de duizenden, die van ordeverstoring niet wilden weten, die overtuigd waren dat bij een betooging als deze, elke wanklank achterwege moest blijven, bleef het goed loopen. Zelfs trad een oogenblik van stilte in.

Bouwman had getikt; plechtig, schoon en goed van stemming hieven de zangers van 's-Gravenhage en Scheveningen begeleid door de Kon. Kapel, een danklied (koraal) van Crûger aan. Slapjes was het applaus na dit nummer; de indruk was te grootsch geweest. Niemand wilde dien indruk door gejoel verstoren.

Maar toen dadelijk daarna de feestmarsch „Eere de Kroonprinses" Bouwman's nieuwe compositie, klonk, een marsch van frisschen klank, opwekkend en vroolijk, toen kwam de geestdrift er weer in. En spontane toejuichingen aan het slot golden den componist. Maar de leider kon nauwelijks de hulde in ontvangst nemen. Het Kroonprinsesselied van Ludolph en het Te Deum Laudamus stonden op het programma. Er moest gezongen worden, zoo vlug mogelijk, want er waren nog meer menschen gekomen en de grootste politiemacht zou niet in staat geweest zijn zulk een overmacht te keeren.

Alleen muziek en zang kon de menschen in bedwang houden. Toen dreigden gedeelten van de feestversiering op den Kneuterdijk in te storten. Maar ook dat liep weer zonder ongelukken af en vol enthousiasme werd het volkslied ingezet.

De Prins had zich naar een andere zaal van het paleis begeven en vertoonde zich nu voor een der geopende vensters die uitzicht geven op het Zange Voorhout. Toen volgde natuurlijk wederom een geweldige demonstratie van deze zijde. Uit volle, borst zong ieder het Wien Nederlandsch Bloed

„Bewaar de Koninginne lang

Voor 't lieve vaderland."

Deze slotwoorden, ze werden overstemd door de donderende hoera's die de Prins dankende en wuivende beantwoordde. Het is inderdaad onbegrijpelijk dat al de zangeressen en zangers, de muzikanten van alle militaire korpsen uit de residentie zich te midden van dit gejoel zoo kranig weerden. Onvermoeid, prachtig en plechtig werd het laatste nummer, het Domine Salvam fac Reginam nostram van Wilms, gezongen. Inmiddels was het comité voor de volksfeesten en Bouwman bij den Prins in het paleis ontboden.

Aan al de heeren, ook aan de deputaties uit de verschillende vereenigingen, bevestigde de Prins zijn dank. Dit enthousiasme, deze Hem gebrachte ovatie zou hij, zoo verklaarde de Prins, nimmer vergeten.

De burgemeester had gaarne aan zijn gevoel van dankbaarheid, dat ook hem als hoofd der gemeente bezielde, in enkele woorden uiting willen geven.

Maar hij kon niet: hij durfde niet. Zijn verantwoordelijkheid als hoofd der politie hield hem van zijn voornemen terug. De hoofdcommissaris van politie had het hem laten weten: „er moest een einde aan komen: er moest beweging in de massa komen."

Het werd geprobeerd. Nog stond het Wilhelmus op het programa: maar het ging van mond tot mond dat het achterwege zou blijven. De muzikanten, de zangers trokken af. De Prins met rijtuig voorgereden, had het Paleis aan de achterzijde verlaten.

Hossende troepjes gaven het sein. „Hij leve hoog". klonk door de lucht. Dat hielp! De menschen trokken af.

Het Haagsche comité voor Volksfeesten heeft gewild dat deze muziekuitvoering zou worden een volksbetooging in den waren zin van het woord. Dat is het geweest en een bizondere hulde aan den Prins geworden.

Het bleef tot in den laten avond overvol in de straten der residentie. Stapje voor stapje was het publiek, na de betooging voor het paleis op den Kneuterdijk, voortgeschoven, vullende de verlichte straten van het centrum. Want als voorproefje voor de algemeene illuminatie waren reeds verschillende straten. o. a. de Hoogstraat en een gedeelte van het Noordeinde feestelijk verlicht, om maar te zwijgen van de omgeving van Kneuterdijk en Voorhout, welke baadden in een zee van licht Er heerschte overal op straat en in de overvolle café's een gezellige en opgewekte stemming.

MOEDERLAND EN KOLONIEN.

(Vervolg.)

BEGINSELEN VAN ONZE KOLONIEN IN AMERIKA.

V. Onderwijs.

1. Het lager onderwijs voor de kinderen der bevolking zij eenvoudig en aanschouwelijk, vooral als voorbereiding tot latere werkzaamheid bij landbouw, veeteelt en ambachten.

2. Het openbaar lager onderwijs en het gesubsidiëerde bijzonder lager onderwijs, met uitzondering van het uitgebreid lager onderwijs, zullen kosteloos moeten worden verstrekt.

3. In aansluiting aan het lager onderwijs behoort voldoende gelegenheid te bestaan tot eene degelijke opleiding voor beroepen en betrekkingen en worde, zooveel mogelijk, de gelegenheid geopend om in de koloniën aansluiting te verkrijgen aan de verschillende klassen der voorbereidende scholen van de Nederlandsche hoogescholen.

4. Ten aanzien van het onderwijs blijve het streven daarop gericht, dat dit voor beide seksen even goed en zooveel mogelijk even bereikbaar zij als in Nederland.

5. Het aanleeren en beoefenen der Nederlandsche taal worde voor Suriname verplichtend gesteld en voor Curaçao zooveel mogelijk aangemoedigd en bevorderd.

6. Voor zoover betreft het openbaar onderwijs, verder dan lager onderwijs, zal dit voor on- en minvermogenden, wier geschiktheid hun daarop aaspraak geeft, toegankelijk moeten zijn.

Toelichting.

Sub 1. Conform aan sub 1. van het Oost-Indische programma, toch toepasselijk voor de geheele bevolking 1). Van een speciaal onderwijs aan de inlandsche bevolking tegenover het Europeesch onderwijs is in onze Amerikaansche koloniën geen sprake.

Sub 2. De artikelen 179 en 180 van de Regeeringsreglementen voor Suriname en voor Curaçao dragen aan de overheid op om „zooveel de middelen gedoogen" het lager onderwijs te brengen onder het bereik ook der onvermogenden.

Het komt wenschelijk voor in het programma voor onze koloniën in Amerika een stap verder te gaan en den eisch te stellen dat het openbaar lager onderwijs en het gesubsidiëerde bijzonder lager onderwijs (het uitgebreid lager onderwijs hieronder echter niet begrepen) kosteloos aan de geheele bevolking worde verstrekt.

Voor Suriname is zulks thans reeds het geval.

In de kolonie Curaçao is het bijzonder lager onderwijs van grooteren omvang tegenover het openbare dan in Suriname. De subsidieering der bijzondere scholen in Curaçao laat voor het oogenblik nog niet toe den eisch van kostelooze verstrekking daarvan ten volle toe te passen.

Voor zoover het bijzonder onderwijs aldaar behouden blijft, zal er gestreefd moeten worden naar eene mate van subsidiëering, welke kostelooze verstrekking daarvan mogelijk maakt.

Sub 3 en 4. Voor deze koloniën kan niet, zooals voorkomt sub 4 van het Oost-Indisch programma, de eisch worden gesteld, dat er gelegenheid bestaan zal om in de koloniën toelating te verkrijgen tot de Nederlandsche universiteiten.

Wenschelijk echter is inrichting van het onderwijs in dien zin, dat aansluiting worde verkregen aan de voorbereidende scholen van de Nederlandsche hoogescholen.

Sub 5. Er bestaat voor Suriname geen bezwaar tegen en het is in overstemming met den bestaanden toestand, om aldaar het aanleeren en beoefenen der Nederlandsche taal verplichtend te stellen.

Voor Curaçao kan men voor het oogenblik zoover nog niet gaan en is dus alleen sprake van „zooveel mogelijk aanmoedigen en bevorderen."

Met het oog op de in Surinam verkregen resultaten kan echter i Curaçao het streven er op worde gericht om het Papiëmentsch gaan deweg van de scholen te doen ver dwijnen.

Er dient evenwel rekening te wor den gehouden met het te Willem stad bestaande Colegio San Tomas bijna uitsluitend bestemd voor Venezolanen, Columbianen en Dominicaners en met het soortegelijk pensionnaat „Welgelegen" voor meisjes.

Voor deze inrichtingen zou uit den aard het opleggen van verplicht onderwijs in de Nederlandsche taal een verkeerde maatregel zijn.

Bovendien mag niet uit het oog worden verloren, dat op de verdere eilanden, meer speciaal de Bovenwindsche, de bevolking, ter wille van hare aanrakingen met de omliggende eilanden, ook de Engelsche taal noodig heeft en men dus met invoering der Nederlandsche taal quand meme de belangen der bevolking niet zoude dienen.

Het Papiëmentsch als volkstaal dient echter voor Curaçao, naar het voorkomt, bestreden te worden, evenals het Neger-engelsch in Suriname.

Sub 6. Het komt noodig voor om voor verdienstelijke on- en minvermogenden den weg voor verdere ontwikkeling niet af te snijden, maar de geschikten daarentegen aan te moedigen, hetzij door kosteloos onderwijs, hetzij door beurzen, toelagen, enz.

Aanteekening der Redactie.

Overtuigd van de goede bedoeling der Heeren Ontwerpers van het Program, willen wij niet met hen in polemiek treden, maar eenvoudig, zeer in 't kort, eenige beschouwingen leveren naar aanleiding der verschillen de artikelen van het Program, die op het Onderwijs betrekking hebben.

Ad 1. Het onderwijs in onze Kolonie is op Nederlandsche leest geschoeid en voor de geheele bevolking gelijk.

Dat in Oost Indië een speciaal onderwijs voor de Inlanders bestaat doet bij ons de vraag rijzen, of het ook voor onze Kolonie niet nuttig zou wezen wanneer ook hier, althans eenig, onderscheid werd gemaakt in het Onderwijs voor het stadsdistrict van Curaçao en de hoofdplaats der eilanden. en tusschen dat wat bestemd is voor de meer eenvoudige bevolking der verder afgelegen buitendistricten.

Goed onderwijs moet zich aan passen aan de behoeften der bevolking. En nu zijn die behoeften der armere, eenvoudige buitenbevolking niet gelijk aan die der stadsbevolking. Aan het onderwijs voor de verder afgelegen buitendistricten behoeft dus redelijkerwijze niet dezelfde eischen te worden gesteld, als die welke gelden voor het onderwijs in het stadsdistrict van Curaçao en de hoofdplaatsen der eilanden.

Ad. 2 Op het eerste gezicht zou men meenen dat dit artikel voorschrijft, dat het lager onderwijs kosteloos moet worden verstrekt.

Voor zoover wij weten, geschiedt dit reeds in alle bestaande scholen.

Dit nogmaals voor te schrijven zullen de ontwerpers dus wel niet bedoeld hebben.

De bedoeling van het artikel blijkt echter duidelijker uit de *Toelichting* Men spreekt daar van een stap verder te gaan in onze Kolonie en niet slechts *„zooveel de middelen gedoogen"* door enkel hier en daar scholen op richten, het lager onderwijs te brengen onder het bereik *ook* der onvermogenden, maar men wil thans den eisch stellen dat dit kosteloos lager onderwijs worde verstrekt aan de *geheele* bevolking, evenals op Suriname reeds geschiedt, dank zij de invoering van leerplicht. Men wil dus ook leerplicht voor Curaçao.

Waar de scholen te klein zijn om alle leerplichtige kinderen te bevatten, moeten die gebouwen worden uitgebreid, waar ze niet bestaan, opgericht worden.

Wat het R. K. Bijzonder Onderwijs betreft, kunnen wij met rechtmatige voldoening verklaren, dat overal op alle eilanden naast iedere parochiekerk een school staat, ruim genoeg om zeer veel schoolgaande kinderen te bevatten.

Of er overal plaats is voor alle leerplichtigen? Ja, dat durven we niet beweren. Hoogere subsidieering om dit lager onderwijs geleidelijk nog meer uit te breiden blijft ten zeerste gewenscht.

Wat de Staat tot dusverre bijdraagt, is veel te gering in vergelijking met den zwaren last welke door het Bijzonder Onderwijs moet gedragen worden ter verlichting van het Openbare. Als de Staat zelve voor dit Onderwijs moest zorgen zoude het Gouvernement minstens

1) In het O. I. Pr. staat „der gewone inlandsche bevolking."

tienmaal meer hebben uit te geven.

Wil men, bij uitbreiding van het Onderwijs, verlichting der lasten van het Gouvernement in de hand werken dan dient er naar gestreefd de subsidieering aan de R. K. Bijz. school te vermeerderen.

Wij zijn den Heeren Ontwerpers dankbaar, dat zij de tegenwoordige subsidie aan het R. K. Bijz. Onderwijs onvoldoende achten.

(Wordt vervolgd.)

Onze Begrooting

IN DEN

Kolonialen Raad.

Behandeling der Artikelen.

(Slot.)

Bij artikel 1. stelde het Lid **Sutherland** voor het traktement van den Drukker van f 1,500 terug te brengen op f 1250.

Dit amendement werd aangenomen met 7 stemmen voor, slechts 3 stemden tegen.

Hetzelfde Lid deed ook bij art. 2 het voorstel om dit artikel af te voeren van de begrooting.

Het artikel luidt: Kosten in verband met de opdracht van werkzaamheden aan ondergeschikte ambtenaren gedurende hun verblijf in Nederland. f 1000.

Ook dit voorstel werd aangenomen met 8 tegen 2 stemmen.

Met algemeene stemmen werd vervolgens het voorstel **Lansberg** aangenomen om bij art. 8 de traktementen of verloftraktementen van den Administrateur van financiën van f 4,500 te brengen op f 4,000, en dat van den Inspecteur der belastingen van f 4,000, op f 3,600.

Het voorstel van hetzelfde Lid om het traktement van den Kolonialen Ontvanger terug te brengen van f 3,500 op f 3,300 werd met 9 tegen 1 stem aangenomen.

Vervolgens stelde de Heer **Lansberg** voor den Verificateur geen traktement maar een toelage te geven van f 1,600, den Kommies-verificateur een toelage van f 1,000 en den 4 Commiezen 1e. kl. een toelage van ieder f 720, als mede den brievenbestellers evenmin traktement maar toelagen te geven.

Al deze voorstellen werden na eenige gedachtenwisseling door den Raad aangenomen.

Bij art. 18, *littera b*: personeele toelage aan den armendokter in het 3e. district f 200 vroeg de Heer **Lansberg** dit onderdeel van art. 18 uit de Begrooting te lichten, bij stemming staakten de stemmen, zoodat de beslissing hierover eerst in een volgende vergadering genomen kon worden.

De Heer **Sutherlan** diende op art. 19 *litteta a* een amendement in luidende: *toelage* van den landbouwkundige *voor de geheele Kolonie* f 4,000, welk amendement met algemeene stemmen werd aangenomen.

Het Lid **A. G. Statius Muller** vroeg het woord bij *littera l* van art. 26 renteloos voorschot aan eene sisal- en pita-onderneming-*Memorie*, om den Raad er aan te herinneren, dat volgens verklaring van den Gouverneur deze *Memorie* eigenlijk gelijk stond met een post van f 20,000. Spreker meende echter, dat f 20,000 wel een te geringe steun wezen zou voor een op te richten sisal-onderneming in onze Kolonie, reden waarom hij meende te moeten voorstellen, dezen post los te maken van vroegere berekeningen en afspraken, waardoor de Gouverneur de noodige vrijheid zou bekomen om bijv. f 30,000, of des noods nog meer, toe te staan aan een of andere Maatschappij, welke Gouvernements subsidie zou aanvragen om hier een sisal- onderneming te beginnen.

Zonder hoofdelijke stemming werd dit voorstel goedgekeurd.

Het Lid **Sutherland** stelde verder voor *littera c* van ditzelfde artikel: kosten van proeven f 9000 terug te brengen op f 3000 en *littera d* en *e*: landbouwcredieten f 1,000 en aankoop van landbouwwerktuigen f 500 te laten vervallen.

Het Lid **Lansberg** vroeg dit voorstel te willen intrekken daar hij later een amendement zou indienen om verschillende posten, op cultures betrekking hebbende, waaronder ook deze twee, niet voor overschrijding vatbaar te verklaren. De Heer Sutherland trok hierop zijn voorstel in.

Bij art. 33 stelde het Lid **Sutherland** voor 1 opzichter f 2,400 af te voeren van de begrooting. Spreker had gehoopt, dat bij vertrek van den Heer Fauel minstens een proef zou zijn genomen, of het Departement van Openbare werken niet voldoende beheerd kon worden door den 1sten Opzichter. Nu er wederom een Directeur is uitgekomen is de Opzichter overbodig. Spreker begreep niet hoe de Gouverneur uit het advies der Bezuinigings commissie had kunnen afleiden, dat de eerste opzichter niet gemist kon worden, volgens spreker was het gevoelen der Commissie juist tegenovergesteld.

De Heer **Zelle** antwoordde hier op, dat het onmogelijk was thans den Opzichter prijs te geven, daar er groote werken onder handen moesten worden genomen; zooals de steigerbouw op Aruba, de koelkamer voor het bewaren van visch op ijs, de overkapping van den steiger op Bonaire, den damaanleg etc. De Raad moest niet uit het oog verliezen, dat het Departement van O. W. voor de geheele Kolonie had zorg te dragen. Bij afwezigheid van den Directeur naar de buitendistricten of andere eilanden der Kolonie, kon het kantoor niet enkel aan klerken worden overgelaten. Een 1ste opzichter kon onmogelijk worden gemist.

Het lid **A. G. Statius Muller** trachtte de partijen te verzoenen en stelde voor den opzichter te behouden, maar slechts met toelage, niet met traktement. Dit subamendement werd met 8 tegen 2 stemmen aangenomen.

Bij stemming over het voorstel om ook den teekenaar slechts toelage toe te kennen en geen traktement staakten de stemmen.

Het Lid **Sutherland** stelde bij art. 86 *littera b* voor de toelage aan den landbouwkundige met inbegrip van reis- en verblijfkosten f 5,000 af te voeren van de begrooting, daar één landbouwkundige voor de geheele Kolonie meer dan voldoende was.

De Heer **C. Statius Muller** wees er op, dat de Gouverneur dit voorstel had gedaan op dringend verzoek van den Raad van Politie op St. Martin, waar men vast overtuigd was, dat deskundige voorlichting van groot nut wezen zou voor de katoencultuur.

De Heer **Sutherland** verklaarde het geheel en al eens te zijn met den Raad van St. Martin. Niets was er tegen, dat de landbouwkundige der Kolonie zich naar de Bovenwindsche eilanden begaf, hij zou daar misschien meer nut kunnen stichten dan hier op de Benedenwindsche eilanden. Spreker bedoelde met rojeering van dezen post alleen de overtollige weelde van twee landbouwkundigen te voorkomen.

Met algemeene stemmen werd het voorstel Sutherland aangenomen.

Het zelfde Lid stelde voor de *Memorie* — post, kosten van den voogdij raad te veranderen in een vasten post van f 3000, wat werd aangenomen.

Op het slot bij art. 2 der *Geheele Kolonie* stelde het Lid **Lansberg** voor de artikelen 26.37,55,72,88,105,120 alle betrekking hebbende op cultures niet voor overschrijding vatbaar te verklaren, en van art 26 *b* een nieuw artikel te maken 26 *bis.*

Het Lid **A. G. Statius Muller** verklaarde met dit voorstel te kunnen medegaan, mits art. 37 er uit werd gelicht. Dit artikel toch sloeg op dam aanleg en hoe eer men daar mede klaar was hoe beter.

De Heer **Lansberg** voldeed aan het verlangen en thans werd zijn voorstel met algemeene stemmen aangenomen.

Het was reeds lang een uur na middernacht, toen de Vergadering gesloten werd.

Maandag daaraan volgenden kwam de Raad werden bij een om te beslissen over de twee artikelen waarover de stemmen staakten. De beslissing viel ten gunste der begrooting uit.

Het Lid **Lansberg** maakte van deze gelegenheid gebruik om mede te deelen, dat het voorstel van het Bestuur om een inrichting van draadlooze telegrafie ook op de eilanden Aruba en Bonaire op te richten, daar met groote vreugde en dankbaarheid was vernomen. Hij sprak den wensch uit dat het radiografisch station ook werkelijk voor de kolonie behouden mocht blijven, en dat dan later een Curaçaosche jongen voor directeur van dit station kon worden opgeleid. Spreker vroeg verder nog eenige inlichtingen.

De Heer **Zelle** was ten volle bereid de gevraagde inlichtingen te verstrekken. Ongetwijfeld zou later een Curaçaoënaar, mits voldoende opgeleid, Directeur kunnen worden.

Het Bestuur verheugde zich er over, dat het voorstel om het station hier te laten zoo algemeen met vreugde en dankbaarheid werd begroet. De hooge Regeering in het Moederland had echter de eindbeslissing.

En hiermede eindigde de behandeling onzer Begrooting voor het dienst jaar 1910.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Aan Z. D. H. Mgr. J. J. A. van Baars werd tot herstel van gezondheid zes maanden verlof toegestaan met vergunning om dien verloftijd buiten de kolonie door te brengen.

Z. D, H. zal niet, zooals oorspronkelijk het plan was, 3 Juni a. s. met de Italiaansche boot *Città di Milano*, doch 16 Juni met de Spaansche boot *Buenos Aires* vertrekken

De Zeereerw Pater M. Luyckx, Pastoor van Bayamon op Puerto-Rico zal Monseigneur op de reis vergezellen. Z. D. H. zal zich eerst naar Italie begeven tot het brengen van de *vistatio ad limina*, het voorgeschreven bezoek aan Z. H. den Paus en het graf der Apostelen en zal daarna doorreizen naar Nederland.

* *

Maandag a. s. zal Z. D. H. Mgr. van Baars ten 7 ure in de kapel van het Sint Martinus-gesticht de H. Priesterwijding toe dienen aan den Eerw. Heer. Ramon Oráa van het diocees van Barquisimeto (Venezuela,)

Met het oog op den gezondheidtoestand van Monseigneur zal de H. Wijding in alle stilte plaats hebben zonder de vermoeiende plechtigheden van een Pontificalen Hoogdienst.

* *

Aan den Zeereerw. Pastoor Helling werd op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

* *

De Zeereerw. Pater B. A Gijlswijk, Pastoor van St. Martin, is gisteren met de *Gouv. v. d. Brandhof* hier aangekomen om spoedig via New-York tot herstel van gezondheid met verlof naar Nederland te gaan.

Wij heeten Z. Eerw. hartelijk welkom.

Onderwijs.

De Eerw. Frater Engelbertus is eerst Donderdag ll. met de *Prins Willem I* hier aangekomen. De boot had vastgezeten op Haiti.

* *

Gisteren heeft met gunstig gevolg de Eerw. frater Maxentius examen afgelegd in het Boekhouden en Handelsrekenen.

Onze gelukwenschen.

Doopgetuigen van Prinses Juliana.

Wij zijn gemachtigd mede te deelen, dat door H. M. de Koningin en Z. K. H. den Prins de navolgende Vorstelijke personen zijn uitgenoodigd om als peet te staan over de jongeborene Prinses Juliana:

H. M. de Koningin-Moeder.

H. K. H. Groothertogin Louise van baden.

H. K. H. Groothertogin Marie van Becklenburg-Schwerin.

MH. K. H, de Vorstin-Moeder van Wied.

H. D H. Prinses Adolf van Schharzburg— Rudolstadt.

H. D. H, de Vorstin van Erbarch Schönberg zoomede de beide broeders van Z. K. H.

HH. HH. Hertog Johan Albrecht van Mecklenburg, Regent van Brunswijk en Hertog Adolf Friedrich van Mecklenburg.

Alle bovengenoemde Vorstelijke personen, die aan H. M. en Z. K. H. vermaagschapt zijn, hebben het peetschap over Prinses Juliana aanvaard.

De Groothertogin Louise van Baden, geboren Prinses van Pruisen, is een volle nicht van wijlen Groothertog Friedrich Franz II van Mecklenburg, den vader van den Prins, in tegelijkertijd een nicht van H. M. de Koningin, door Hare Russische grootmoeder.

Het zal onnoodig zijn er op te wijzen, dat Groothertog Marie van Mecklenburg de moeder is van den Prins en dat de Vorstin-Moeder van Wied de dochter is van wijlen Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden Prinses Adolf van Schwarzburg—Rudolstadt, geboren Prinses van Schönburg—Waldenburg, is de grootmoeder van Z. K. H. en de Vorstin van Erbach Schönberg, geboren Prinses van Waldeck en Prymont, is de jongste zuster van H. M, de Koningin Moeder.

Beheer en verantwoording van de geldmiddelen van Suriname en Curaçao.

In het Voorloopig Verslag op het wetsontwerp tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording van de geldmiddelen der kolonie Suriname en der kolonie Curaçao, werd er door sommige leden op aangedrongen dat voor de verantwoording der koloniale uitgaven en ontvangsten dezelfde regeling zou worden getroffen als voor de begrooting, nl. dat op de controle door de Rekenkamer de verantwoording aan de locaal bekende koloniale vertegenwoordiging zal volgen.

Vele leden verklaarden de indiening van deze wetsontwerpen met ingenomenheid te hebben gezien.

Andere leden konden zich minder goed met het denkbeeld vereenigen en oordeelden de regeling omslachtig en kostbaar, Zij drongen aan op een regeling in dien geest dat het toezicht werd opgedragen aan een bekwame, naar de kolonie uit te zenden administratieve kracht met onafhankelijke positie tegen over alle te controleeren autoriteiten, Bedoelde ambtenaar zou voorts wellicht ook de verbetering van de finacieele organisatie van sommige takken van dienst kunnen bewerkstel ligen.

Kon. West-Ind. Maildienst.

In 't jaarverslag zegt de directie, dat het resultaat van de explotatie over het afgeloopen jaar ongunstig is.

In de eerste plaats wordt dit onbevredigende resultaat een gevolg genoemd van het feit, dat de bananenuitvoer van Suriname kleiner is geweest dan men op grond van deskundige adviezen had mogen verwachten.

In de tweede plaats is het ongunstige résultaat een gevolg van de politieke verwikkelingen tusschen Nederland en Venezuela, waardoor de Mij. genoodzaakt was gedurende geruimen tijd de Venezolaansche havens uit haar vaarplan te laten vervallen; zij derfde hierdoor belangrijke balen uit pasagiers en goederenvervoer. Ten slotte voegt de directie hier nog aan toe dat eenige belangrijke havens op het traject der Mij, door pest en gelekoorts geteister werden terwijl een revolutie in Haiti, hoewel van kortea duur, haar uitwerking op het bedrijf niet miste.

Voor rampen bleef de vloot gespaard, De stoomschepen in de hoofdlijn varende, volbrachten in het boekjaar 1908 26 uit- en 26 thuisreizen,

Blijkens de winst en verliesrekening bedroeg het voordeelig saldo der reisrekening f 272.380 (v. j. f 352.730) waarbij uit assurantierekening f 85.926 (v. j. f 105.439) en uit rekening van afschrijving f45.000; te zamen met f 1310 saldo A°. P°. f 404.617,

Na aftrek van f104,209 interest (v. j. f 6145 winst) en van de afschrijvingen op stoomschepen ad f283,395 (v. j. f219.719) op de inrichtingen te Paramaribo ad f5247 (v, j. f16,381) en van f10,678 op kosten van uitbreiding (v, j, nihil) blijf een saldo van f1086 over,

Venezuela betaalt zijn schulden.

België, Frankrijk, Mexico, de Vereenigde Staten van N.–A., Spanje, Nederland, Zweden en Noorwegen ontvingen te samen voor de maand April 253.223,43 *Bolivares*, als zijnde 30% der opbrengst van de invoerrechten te La Guaira, en Puerto Cabello in de douanekantoren binnen gekomen. Aan Nederland kwam van deze groote som slechts 6.530,65 *B.* toe aan België 130.757 B.

Voor de maand Mei werd uitbetaald voor *Nationale schuld* 3% aan

Spanje	B.	25,949.94
Frankrijk		15,006.28
Nederland		3,368.17
	B.	44,324.39

Pest.

Er heeft zich, helaas, wederom een geval van pest voorgedaan te Caracas. Passagiers van La Guaira en Pto Cabello worden hier alleen toegelaten en wanneer zeene verklaring van den Nederlandschen Consul aldaar overleggen, dat zij in de laatste tien dagen niet te Caracas zijn geweest.

H. M. de Koningin.

maakt het blijkbaar uitstekend. Volgens een telegram uit Den Haag, gedateerd 22 Mei, wandelde Hare Majesteit al weder in de tuinen van het Paleis, terwijl een verpleegster het Prinsesje droeg.

De Veetentoonstelling.

zal 3 Juli a. s. worden geopend. De Curaçaosche Maatschappij onder-

vindt zeer veel medewerking; het Bestuur is druk bezig de noodige voorbereidingen te treffen.

Mochten sommigen, die van plan zijn vee in te zenden, tot dus verre daarvan nog geen opgave hebben gedaan aan het Bestuur der Cur Maatij, dit alsnog ten spoedigste doen. Het succes der tentoonstelling wordt er door verhoogd.

Dezer dagen ontving de Maatschappij een stier en twee koeien uit Amerika van Friesch-Holsteinsch ras. De beesten zien er prachtig uit en hebben van den reis weinig geleden.

Regenval.

Gedurende de maand April.

	mM.
Fort Amsterdam	40.9
Plantage Savonet	16
„ Knip	18.5
„ Klein Sta. Martha	22.3
„ Siberie	36.7
„ Cas Chikitoe	26.5
„ Gr. St. Joris	20.1
„ Fuik	17.1
Hoffi abao	25.8
Sta. Rosa	30.4
Beekenburg	21.5
„ Noordkant	28.5

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:
398 ratten
5789 muizen
reeds een totaal van
7590 ratten
49029 muizen

VENEZOLANIA.

Caracas, 11 Mei. Heden werd Dr. Carlos Grisanti benoemd tot vertegenwoordiger van Venezuela voor het Haagsche vredeshof.

Sr. Vasquez Cabo, de gezant van Colombia, in Venezuela is een paar dagen geleden hier aangekomen en met buitengewone attenties ontvangen.

Aan het Station werd hij verwelkomd door een vertegenwoordiger van het Ministerie van Buitenl. zaken en in een statiekoets naar zijn hotel begeleid.

Deze ontvangst beteekent een aanmerkelijke verbetering der betrekkingen tusschen de beide landen.

Castro, de afgezette President is door de gerechtshoven veroordeeld, om zes jaren huur en zware schadevergoeding te betalen voor de willekeurige bezetting van het paleis van *Miraflores*. Dit gebouw behoort aan Mevr. Joaquin Crespo, weduwe van een vorigen president.

Caracas 13 Mei De telegrafische gemeenschap, met het Buitenland vier jaar onderbroken, werd heden hersteld. Door een overeenkomst tusschen het Venezolaansch Bestuur, en de Fransche Kabelmaatschappij, gisteren geteekend, krijgt de Maatschappij voor 20 jaar een uitsluitend recht, met preferentie voor elk ander systeem van telegrafie. De Compagnie geeft aan het Venezolaandsche Bestuur over de kustkabels, die geschat worden op $ 500.000. terwijl de boete haar door Castro opgelegd en die $ 5.000.000 beliep, is vernietigd.

Het eerste persbericht onder de nieuwe regeling, is door Pres. Gomez gericht aan de N. Y. Herald en luidt aldus:

„Ik acht mij gelukkig in staat te zijn het eerste privaat bericht te kunnen gebruiken voor een woord aan de Amerikaansche natie. Door middel van de *Herald* wensch ik te zeggen, dat Venezuela bevrijd is van een zelfzuchtig en bedorven juk en op weg is naar welvaart.

Onze politiek is de belegging van buitenlandsch kapitaal te bevorderen en de uitgebreidste bescherming te verleenen aan een aan een gesloten volk.

De Partijschappen zijn ten einde en vrede is heerschende. Allen voelen zich gelukkig en de zaken gaan beter.

„Venezuela zal weldra staan in de rij der meest vooruitstrevende volken van Zuid-Amerika en geëerbiedigd worden door de Mogendheden. Castro is slechts een herinnering, verworpen door geheel het volk dat het nieuw ingetreden tijdperk met vreugde begroet en zijn voordeel doen zal met de lessen van het verleden.”

De heropening van den kabel werd vreugdevol gevierd door het publiek, den handel en de pers, als de grootste gebeurtenis op zakengebied sinds het vertrek van Castro.

Caracas 8 Mei. De berichten uit Frankrijk, dat het leger tegen President Gomez is opgestaan, alsook dat het land in een Staat van revolutie verkeert, zijn absoluut valsch. Er is nergens eenige schijn van opstand. Integendeel het volk ondersteunt met geestdrift het tegenwoordig bestuur.

President Gomez zegde heden aan den Correspondent van de *Herald*: Ik kan mij niet verklaren, hoe het bericht van een revolutie veld heeft kunnen winnen in Frankrijk. Het land was nooit rustiger dan nu, en er is geen vooruitzicht, dat het in afzienbaren tijd anders worden zal.”

De grondslag voor het gerucht is misschien, dat gisteren op de Plaza twee zwagers om een geldquaestie op elkander geschoten hebben.

De eene is dood en de andere stervend. Maar in politieke kringen is niets bekend.

Santander 8 Mei. Zoila Castro, is heden met de *Guadeloupe* hier aangekomen.

Zij werd door haar gemaal, die uit Parijs was overgekomen, ontvangen.

Señora de Castro was al even weining te spreken over de wijze, waarop zij in West-Indie behandeld was. Zij verklaarde, dat hare vrienden in La Gauyra haar vermeden, uit vrees dat President Gomez hen zou gevangen zetten.

INGEZONDE MEDEDEELINGEN

El Petroleo ó Aceite de alumbrar y quemar no es un alimento.

La mejor manera de tomar el aceite de hígado de bacalao es en la forma de emulsión, por ser así más fácilmente absorbido por el estómago; de todas las emulsiones conocidas, la *Emulsión de Scott* es universalmente considerada como la más perfecta y la más eficaz, no solamente por la pureza del aceite y de los demás ingredientes, que se emplean en su elaboración, sino porque *es la única emulsión que no se separa, que no se enrancia, que no contiene substancias que irriten ó inflamen el estómago* y porque en una palabra es el alimento más concentrado y más asimilable que conocen los médicos para combatir todas las formas de debilidad orgánica, para purificar la sangre y como un auxiliar indispensable para las personas afectadas de tisis, de escrófula, de raquitismo y otras dolencias crónicas.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto del aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaciones intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Carece por lo tanto de la propiedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

* *
*

Studie aan Nederlandsche Hoogescholen en Rijk-Inrichtingen van Onderwijs.

Aan degenen die inlichtingen wenschen betreffende de studie aan de volgende Nederlandsche Hoogescholen en Rijks—Inrichtingen van onderwijs worden deze kosteloos verstrekt door de volgende commissie voor inlichtingen, samengesteld door de Studenten—Afdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond:

Voor de Rijks—Universiteit te Leiden en voor algemeene inlichtingen: W. H. van Helsdingen, Hooge Rijndijk 18, Leiden.

Voor de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam: J. R. Kollewijn, Ruischstraat 10, Amsterdam.

Voor de Vrije Universiteit te Amsterdam: D. Rumpff, Keizersgracht 162, Amsterdam.

Voor de Rijks—Universiteit te Utrecht: J. Baart de la Faille, Mariaplaats 18, Utrecht.

Vooe de Rijks—Universiteit te Groningen: A. C. J. A. Greebe, Joz. Israëlstraat 95a, Groningen.

Voor de Technische Hoogeschool te Delft: W. M. Roessingh van Iterson, Koornmarkt 65, Delft.

Voor de Rijks—Veeartsenyschool te Utrecht: De Secr. van het Veterinair Studenten Corps „Absijrtus”, adres Rijks—Veeartsenyschool te Utrecht.

Voor de Rijks—Hoogere Land— Tuin— en Boschbouwschool en de Rijkslandbouwschool te Wageningen: De Secr. der Vereeniging studiebelangen te Wageningen.

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO